

ZVÝŠENÍ ÚMRTNOSTI V EVROPĚ V HORKÉM LÉTĚ 2022

Práce skupiny odborníků ze Španělska, Švýcarska a Francie, publikovaná v červencovém čísle *Nature medicine*, prezentuje výsledek studie o mortalitě se vztahem k horku v létě 2022 od 30. května do 4. září (1). Jednalo se o dosud nejteplejší zaznamenané roční období v Evropě s průměrnou teplotou 20,3 °C. V globálním měřítku byl rok 2022 pátý nejteplejší. Podkladem pro studii byla databáze mortality Eurostat zahrnující 45 184 044 úmrtí ve 35 evropských zemích s populací přes 543 milionů lidí.

Nejvyšší teploty byly v jihozápadní Evropě. Ve Francii činilo zvýšení teploty +2,43 °C, v Itálii +2,28 °C, v Maďarsku +2,13 °C a ve Španělsku +2,11 °C. Jako optimální, bez vlivu na úmrtnost, se ukázala průměrná teplota 17–19 °C. Doplňme, že v Čechách byla průměrná letní teplota 18,6 °C, na Moravě a ve Slezsku 19,2 °C. Na Slovensku byly průměrné teploty v těchto letních měsících 17,8–19,8 °C (2, 3).

Mezi 30. květnem a 4. zářím roku 2022 došlo v Evropě v důsledku vysoké teploty k 61 672 úmrtím. Výrazně víc bylo úmrtí u žen (35 406) než u mužů (21 667). (Pozn. red: V počtech úmrtí podle pohlaví chybí nedostupná data z Velké Británie, proto součet neodpovídá celkové úmrtnosti). Nejvyšší horkem způsobená mortalita byla v Itálii, a to 295 úmrtí na mil. obyvatel, v Řecku 280/mil., Španělsku 237/mil. a v Portugalsku 211/mil. V Česku činila úmrtnost způsobená horkem v létě 2022 26/mil. obyvatel, na Slovensku 66/mil. obyvatel.

Letní úmrtnost v Praze analyzovali již dříve odborníci z Fakulty životního prostředí Zemědělské univerzity v Praze (4). Konstatovali mj., že v roce 2015, kdy bylo velmi horké léto s vysokým počtem 25 dnů s teplotami 37–38 °C, došlo v Praze ke 271 úmrtím z horka, což byl do té doby nejvyšší počet. Vzhledem k tomu, že Praha má milionovou populaci, je zřejmé, že úmrtnost z horka v Praze byla v roce 2015 srovnatelná s úmrtnostmi, které uvádí citovaný Ballesterův článek pro Itálii a Řecko v horkém létě 2022.

1. Ballester J, Quijal-Zamorano M, Méndez Turrubiates RF, Pegenaute F, Herrmann FR, Robine JM, et al. Heat-related mortality in Europe during the summer of 2022. *Nat Med.* 2023 Jul;29(7):1857-66.

2. Infomet: Informační stránky Českého hydrometeorologického ústavu [online]. Praha: ČHMÚ; 2022 [cit. 2023-08-07]. Dostupné z: <http://www.infomet.cz/index.php?id=read&id=1662554199>.

3. Meteobox.cz [online]. Praha: AliaWeb; 2023 [cit. 2023-08-07]. Počasí statistiky Bratislava, Slovensko. Dostupné z: <https://meteobox.cz/slovensko/bratislava/statistiky/>.

4. Urban A, Fonseca-Rodríguez O, Di Napoli C, Plavcová E. Temporal changes of heat-attributable mortality in Prague, Czech Republic, over 1982-2019. *Urban Clim.* 2022 Jul;44:101197. doi: 10.1016/j.uclim.2022.101182.